

بسمه تعالی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم

جزوه متون حقوقی ۴

(حقوق بین الملل)

Legal Texts IV – Public International Law

استاد محسن هنرجو

جلسه	موضوع	Topic
۱	منابع حقوق بین الملل	Sources of International Law
۲	دولت ها و مسئولیت بین المللی دولت	States & State Responsibility
۳	حقوق معاهدات	Law of Treaties
۴	سازمان ملل متحد و توسل به زور	The United Nations & Use of Force
۵	دادرسی بین المللی و دیوان بین المللی دادگستری	International Adjudication & the ICJ
۶	حقوق بین الملل بشر	International Human Rights Law
۷	حقوق بشردوستانه و حقوق کیفری بین المللی	International Humanitarian & Criminal Law
۸	حقوق دریاها	Law of the Sea

ترجمه فارسی	English legal / technical term
حقوق بین‌الملل	international law
دولت	State
سازمان بین‌المللی	international organization
قاعده حقوقی	legal rule
اختلاف / دعوا	dispute
معاهده	treaty
موافقت‌نامه بین‌المللی	international agreement
تابع حقوق بین‌الملل	governed by international law
الزام آور کردن / ملتزم بودن	bind / be bound
رضایت به التزام	consent to be bound
عرف	custom
رویه دولتها	State practice
پذیرفته‌شده به‌عنوان حقوق	accepted as law
اعتقاد به الزام حقوقی	opinio juris
اصول کلی حقوق	general principles of law
قواعد قابل اعمال	applicable rules
تصمیمات قضایی	judicial decisions
اساسنامه دیوان بین‌المللی دادگستری	ICJ Statute
منبع حقوق	source of law

International law governs many relations among States and international organizations. Lawyers need to identify the legal rule before they apply it to a dispute. A treaty is a written international agreement governed by international law. Treaties bind States that have consented to be bound by them. Custom develops from general State practice accepted as law.

This legal belief is often described by the Latin expression *opinio juris*. General principles of law can also help identify applicable rules. Judicial decisions may assist lawyers in determining rules of international law. Article 38 of the ICJ Statute is often used as a practical guide to these sources. Good legal reading begins by asking which source supports the rule.

Present Simple — زمان حال ساده

کاربرد: برای بیان واقعیت‌ها، قواعد و گزاره‌های کلی از زمان حال ساده استفاده می‌شود.
ساختار: Subject + base verb؛ برای سوم شخص مفرد معمولاً به فعل S- افزوده می‌شود.

Treaties bind States.

Custom develops from State practice.

Word Study — treaty

treaty از *treté* Anglo-French آمده و در اصل با مفهوم گفت‌وگو/توافق ارتباط داشته است.
مترادف‌های نزدیک: agreement, convention, pact؛ اما عنوان سند به تنهایی ماهیت و اثر حقوقی آن را تعیین نمی‌کند.
عبارت مهم: conclude a treaty / treaty obligation

منبع: [Merriam-Webster — treaty](#)

Legal Point — Article ۳۸ of the ICJ Statute

ماده ۳۸ اساسنامه دیوان بین‌المللی دادگستری، معاهدات، عرف بین‌المللی و اصول کلی حقوق را در شمار مبانی قابل اعمال دیوان می‌آورد و تصمیمات قضایی و نوشته‌های برجسته‌ترین حقوقدانان را، با رعایت ماده ۵۹، از وسائل فرعی تشخیص قواعد حقوق معرفی می‌کند. برای درس متون، این ماده یک «نقشه‌واژگانی» مناسب برای شروع مطالعه منابع حقوق بین‌الملل است.

منبع: [ICJ Statute — Article 38](#)

Translate into Persian: "Good legal reading begins by asking which source supports the rule."

States & State Responsibility

۱. واژگان مهم

ترجمه فارسی	English legal / technical term
رکن دولت	State organ
مقام / مأمور رسمی	official
نهاد مجاز	authorized entity
رفتار	conduct
منتسب کردن / انتساب	attribute / attribution
مسئولیت بین‌المللی دولت	State responsibility
نقض	breach
تعهد بین‌المللی	international obligation
مطابق تعهد بودن	conform to an obligation
مواد کمیسیون حقوق بین‌الملل	ILC Articles
فعل متخلفانه	wrongful act
فعل متخلفانه بین‌المللی	internationally wrongful act
فعل / اقدام	action
ترک فعل	omission
متوقف کردن	cease
رفتار متخلفانه مستمر	continuing wrongful conduct
جبران	reparation
زیان / خسارت	injury
آثار حقوقی	legal consequences

۲. متن درس

A State acts through its organs, officials, and other authorized entities. International law asks when conduct can be attributed to the State. Attribution connects a person's or organ's conduct to the State. Responsibility also requires a breach of an international obligation. A breach occurs when conduct does not conform to what the obligation requires.

Article 2 of the ILC Articles combines attribution and breach as two basic elements. A wrongful act may consist of an action or an omission. When responsibility arises, the State may have to cease continuing wrongful conduct. It may also have to make full reparation for the injury caused. Lawyers therefore separate attribution, breach, and consequences in their analysis.

Passive Voice — ساخت مجهول

کاربرد: وقتی عمل یا نتیجه مهم‌تر از انجام‌دهنده است، ساخت مجهول در متون آموزشی و حقوقی بسیار رایج است.

ساختار: be + past participle

The conduct is attributed to the State.

The obligation is breached.

Word Study — jurisdiction

jurisdiction از *jurisdictio* Latin می‌آید و از اجزایی مرتبط با «حقوق/قانون» و «بیان/اعلام» ساخته شده است.

خانواده واژه: jurisdictional؛ در متون بین‌المللی گاهی competence نزدیک است، اما همیشه مترادف کامل نیست.

عبارت مهم: exercise jurisdiction / basis of jurisdiction

منبع: [Merriam-Webster — jurisdiction](#)

Legal Point — Attribution + Breach

بر اساس ماده ۲ مواد مسئولیت دولت‌ها برای اعمال متخلفانه بین‌المللی، فعل متخلفانه دولت زمانی محقق می‌شود که رفتار، طبق حقوق بین‌الملل به دولت منتسب باشد و همان رفتار ناقض یک تعهد بین‌المللی دولت باشد. در تحلیل یک پرونده باید «انتساب»، «نقض» و سپس «آثار مسئولیت» از یکدیگر جدا شوند.

منبع: [UN ILC — Articles on State Responsibility](#)

Translate into Persian: "The State may have to make full reparation for the injury caused."

Law of Treaties

۱. واژگان مهم

ترجمه فارسی	English legal / technical term
معاهده	treaty
تعهد بین‌المللی	international obligation
مذاکره	negotiation
امضا	signature
تصویب / تنفیذ بین‌المللی	ratification
الحاق	accession
اثر حقوقی	legal effect
قواعد قابل اعمال	applicable rules
رضایت به التزام	consent to be bound
لازم‌الاجرا	in force
طرف / طرف‌های معاهده	party / parties
اجرای معاهده	perform a treaty
حسن نیت	good faith
اصل وفای به عهد / لزوم رعایت معاهده	pacta sunt servanda
تفسیر	interpretation
معنای عادی	ordinary meaning
سياق / زمینه متن	context
موضوع و هدف	object and purpose
حق شرط	reservation
مستثنا یا تعدیل کردن اثر حقوقی	exclude or modify legal effect
مقرر	provision
انعقاد معاهده	conclusion of a treaty
لازم‌الاجرا شدن	entry into force
اجرا	performance

States often use treaties to create clear international obligations. Negotiation may be followed by signature, ratification, or accession. The legal effect of signature depends on the treaty and applicable rules. Ratification is a formal way by which a State may express consent to be bound. Accession allows a State to join a treaty when the treaty permits it.

Once a treaty is in force, parties must perform it in good faith. This principle is commonly expressed as *pacta sunt servanda*. Article 31 begins interpretation with ordinary meaning, context, object, and purpose. A reservation may seek to exclude or modify the legal effect of certain provisions. Careful readers distinguish conclusion, entry into force, performance, and interpretation.

۳. نکته گرامر عمومی

Modal Verbs — افعال وجهی can / may / must

must معمولاً الزام قوی، **may** اجازه یا امکان، و **can** توانایی یا امکان عمومی را بیان می‌کند.

پس از modal فعل به شکل پایه و بدون to می‌آید.

Parties must perform the treaty in good faith.

A State may express consent.

۴. نکته واژه‌شناسی

Word Study — ratification

ratification اسم فعل **ratify** است. ریشه آن از مسیر French/Medieval Latin به واژه Latin *ratus* به معنای تثبیت‌شده/تأییدشده بازمی‌گردد.

مترادف‌های عمومی نزدیک: confirmation, approval؛ اما در حقوق معاهدات، ratification یک روش رسمی ابراز رضایت به التزام است.

نکته ویژه: **signature ≠ ratification**

منبع: [Merriam-Webster – ratify](#)

۵. نکته حقوقی – آموزش حقوق بین‌الملل

Legal Point — Pacta Sunt Servanda & Interpretation

کنوانسیون وین ۱۹۶۹ در ماده ۲۶ مقرر می‌کند هر معاهده لازم‌الاجرا برای طرف‌های آن الزام‌آور است و باید با حسن نیت اجرا شود. ماده ۳۱ نیز قاعده عمومی تفسیر را بر معنای عادی واژگان در سیاق و در پرتو موضوع و هدف معاهده استوار می‌کند. از نظر آموزشی، تفاوت **signature, ratification, accession** و **entry into force** باید روشن بماند.

منبع: [Vienna Convention on the Law of Treaties \(1969\)](#)

۶. سؤال

Translate into Persian: “A reservation may seek to exclude or modify the legal effect of certain provisions.”

The United Nations & Use of Force

۱. واژگان مهم

ترجمه فارسی	English legal / technical term
منشور ملل متحد	UN Charter
دولت عضو	Member State
حل و فصل اختلافات	settle disputes
روش‌های مسالمت‌آمیز	peaceful means
ماده ۲(۴)	Article 2(4)
ممنوعیت	prohibition
تهدید یا توسل به زور	threat or use of force
تمامیت ارضی	territorial integrity
استقلال سیاسی	political independence
امنیت جمعی	collective security
شورای امنیت	Security Council
فصل هفتم منشور	Chapter VII
اقدام / تدبیر	measure
شرط مقرر در منشور	Charter condition
حق ذاتی	inherent right
دفاع مشروع فردی	individual self-defence
دفاع مشروع جمعی	collective self-defence
حمله مسلحانه	armed attack
گزارش به شورای امنیت	report to the Security Council
اختیار نهادی	institutional power
مقرر در منشور	Charter provision
ادعای حقوقی	legal claim

The UN Charter requires Member States to settle disputes by peaceful means. Article 2(4) contains a general prohibition on the threat or use of force. The rule protects the territorial integrity and political independence of States. The Charter also establishes collective security procedures through the Security Council. Under Chapter VII, the Council may take measures when Charter conditions are met.

Article 51 recognizes the inherent right of individual or collective self-defence. This right becomes relevant if an armed attack occurs against a UN Member. Measures taken in self-defence must be reported to the Security Council. The Charter therefore combines a general rule, institutional powers, and specific conditions. Legal readers should identify which Charter provision supports each legal claim.

۳. نکته گرامر عمومی

If-Clauses — جمله‌های شرطی با if

در شرط واقعی یا ممکن، بخش if معمولاً با حال ساده ساخته می‌شود.

در جمله اصلی می‌توان از افعال وجهی مانند may یا can استفاده کرد.

If an armed attack occurs, Article 51 may become relevant.

۴. نکته واژه‌شناسی

Word Study — prohibition

prohibition از فعل prohibit می‌آید؛ این فعل از *prohibere* Latin با معنای «بازداشتن/جلوگیری کردن» ریشه گرفته است.

مترادف‌های عمومی: ban, forbid؛ متضادهای کاربردی: permission, authorization

عبارت مهم: prohibition on / prohibition against

منبع: [Merriam-Webster — prohibit](#)

۵. نکته حقوقی - آموزش حقوق بین‌الملل

Legal Point — Article ۲(۴) and Article ۵۱

ماده ۲(۴) منشور ملل متحد اصل منع تهدید یا توسل به زور را در روابط بین‌المللی بیان می‌کند. ماده ۵۱ نیز حق ذاتی دفاع مشروع فردی یا جمعی را در صورت وقوع حمله مسلحانه به رسمیت می‌شناسد. در کنار آن، فصل هفتم منشور اختیارات شورای امنیت را در زمینه تهدید علیه صلح، نقض صلح و عمل تجاوز تنظیم می‌کند.

منبع: [United Nations Charter — Full Text](#)

۶. سؤال

Translate into Persian: "Legal readers should identify which Charter provision supports each legal claim."

International Adjudication & the ICJ

۱. واژگان مهم

ترجمه فارسی	English legal / technical term
دیوان بین‌المللی دادگستری	International Court of Justice (ICJ)
رکن اصلی قضایی	principal judicial organ
سازمان ملل متحد	United Nations
اختلاف حقوقی	legal dispute
ارجاع / طرح اختلاف	submit a dispute
پرونده توافعی	contentious case
نظر مشورتی	advisory opinion
نهاد مجاز سازمان ملل	authorized UN body
صلاحیت	jurisdiction
رضایت دولت	State consent
موافقت‌نامه خاص	special agreement
شرط / بند معاهده	treaty clause
اعلامیه شرط اختیاری	optional-clause declaration
دولت خواهان	applicant State
ادعا / خواسته	claim
دولت خوانده	respondent State
ایراد مقدماتی	preliminary objection
ماهیت دعوا	merits
اختیار حقوقی	legal authority
قابلیت پذیرش / استماع	admissibility
رای / حکم	judgment
الزام آور برای طرفین	binding on the parties

The International Court of Justice is the principal judicial organ of the United Nations. It decides legal disputes submitted by States in contentious cases. It may also give advisory opinions at the request of authorized UN bodies. In contentious cases, the Court's jurisdiction depends on State consent. Consent may arise from a special agreement, a treaty clause, or optional-clause declarations.

The applicant State brings the claim and the respondent State answers it. The Court may examine preliminary objections before considering the merits. Jurisdiction asks whether the Court has legal authority to decide the dispute. Admissibility asks whether a claim is suitable to be heard in its present form. A contentious judgment is binding on the parties to that particular case.

۳. نکته گرامر عمومی

Relative Clauses — جمله‌واره‌های موصولی

who برای اشخاص و which یا that برای اشیا، نهادها یا موضوعات به کار می‌روند.

جمله‌واره موصولی برای افزودن اطلاعات درباره یک اسم استفاده می‌شود.

The State that brings the claim is the applicant.

۴. نکته واژه‌شناسی

Word Study — adjudication

adjudication با adjudicate, judicial, judge هم‌خانواده است و ریشه آن به *adjudicare* Latin، یعنی داوری/حکم کردن قضایی، بازمی‌گردد.

نکته ویژه: adjudication با negotiation / mediation فرق دارد؛ در adjudication یک مرجع تصمیم قضایی صادر می‌کند.

عبارت مهم: international adjudication

منبع: [Merriam-Webster — adjudicate](#)

۵. نکته حقوقی - آموزش حقوق بین‌الملل

Legal Point — Consent to ICJ Jurisdiction

دیوان بین‌المللی دادگستری در دعاوی ترافعی میان دولت‌ها رسیدگی می‌کند، اما صلاحیت آن بر رضایت دولت‌ها استوار است. رضایت ممکن است از موافقت‌نامه خاص، شرط صلاحیتی یک معاهده یا اعلامیه‌های پذیرش صلاحیت اجباری طبق ماده ۳۶ اساسنامه ناشی شود. نظر مشورتی، مسیر متفاوتی است و به درخواست نهادهای مجاز ارائه می‌شود.

منبع: [ICJ — Basis of the Court's Jurisdiction](#)

۶. سؤال

Translate into Persian: "A contentious judgment is binding on the parties to that particular case."

International Human Rights Law

۱. واژگان مهم

ترجمه فارسی	English legal / technical term
معاهده بین‌المللی حقوق بشر	international human rights treaty
حق فردی	individual right
تعهد دولت‌های عضو	duty of States Parties
دولت عضو معاهده	State Party
میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی	ICCPR
متعهد شدن	undertake
احترام به حقوق	respect rights
تضمین حقوق	ensure rights
حقوق به رسمیت شناخته شده	recognized rights
تبعیض	discrimination
مبانی / جهات تبعیض	grounds of discrimination
میثاق	Covenant
راهکار جبرانی مؤثر	effective remedy
نقض کردن / نقض	violate / violation
حقوق دادرسی عادلانه	fair-trial rights
تضمین‌های شکلی / آیینی	procedural guarantees
وضعیت اضطراری عمومی	public emergency
عدول موقت و محدود از تعهدات	derogation
شرایط سخت‌گیرانه	strict conditions
اقدام مبتنی بر عدول	derogation measure
تعهد بین‌المللی	international obligation
غیرقابل عدول	not subject to derogation
تعليق	suspension
محدودیت	limitation
راهکار جبرانی	remedy

International human rights treaties state both individual rights and duties of States Parties. Under the ICCPR, States undertake to respect and ensure recognized rights. They must do so without discrimination on the grounds listed in the Covenant. States must provide an effective remedy when Covenant rights are violated. Some rights, such as fair-trial rights, contain detailed procedural guarantees.

During a public emergency, Article 4 permits limited derogation under strict conditions. Derogation measures must be required by the situation and consistent with other obligations. Certain Covenant rights are not subject to derogation under Article 4. Derogation is therefore not the same as a general suspension of human rights. Reading human rights law requires attention to rights, duties, limitations, and remedies.

۳. نکته گرامر عمومی

Present Perfect — زمان حال کامل

ساختار: have/has + past participle

این زمان برای گذشته‌ای به کار می‌رود که نتیجه یا ارتباط آن با زمان حال مهم است.

Many States have ratified human rights treaties.

۴. نکته واژه‌شناسی

Word Study — derogation

derogation از *derogatio / derogare* Latin و ایده کاهش یا کنار زدن بخشی از اثر یک قاعده می‌آید.

نکته حقوقی زبانی: **derogation ≠ violation** در چارچوب اجازه و شرایط خاص یک سند رخ می‌دهد، اما violation به نقض تعهد اشاره دارد.

عبارت مهم: derogate from an obligation

منبع: [Merriam-Webster Legal — derogation](#)

۵. نکته حقوقی - آموزش حقوق بین‌الملل

Legal Point — Respect, Ensure, Remedy, Derogation

ماده ۲ میثاق حقوق مدنی و سیاسی دولت‌های عضو را به احترام و تضمین حقوق شناخته‌شده در میثاق و فراهم کردن راهکار مؤثر در صورت نقض متعهد می‌کند. ماده ۴ در وضعیت اضطراری عمومی، عدول محدود از برخی تعهدات را فقط تحت شرایط مقرر امکان‌پذیر می‌سازد و برخی حقوق را غیرقابل عدول اعلام می‌کند.

منبع: [OHCHR — International Covenant on Civil and Political Rights](#)

۶. سؤال

Translate into Persian: "Derogation measures must be required by the situation."

ترجمه فارسی	English legal / technical term
حقوق بین‌الملل بشردوستانه	international humanitarian law (IHL)
مخاصمه مسلحانه	armed conflict
کنوانسیون‌های ژنو	Geneva Conventions
مخاصمات / عملیات خصمانه	hostilities
اصل تفکیک	principle of distinction
غیرنظامی	civilian
رزمنده	combatant
شیء غیرنظامی	civilian object
هدف نظامی	military objective
حمله	attack
هدف نظامی مشروع	lawful military objective
مشارکت مستقیم در مخاصمات	direct participation in hostilities
نقض جدی	serious violation
مسئولیت کیفری فردی	individual criminal responsibility
اساسنامه رم	Rome Statute
دیوان کیفری بین‌المللی	International Criminal Court (ICC)
صلاحیت	jurisdiction
جنايات اصلی بین‌المللی	core international crimes
جنايت جنگی	war crime
قاعده ناظر بر رفتار	rule of conduct
مسئولیت کیفری	criminal responsibility

International humanitarian law regulates the conduct of parties during armed conflict. The Geneva Conventions protect persons who are not, or are no longer, taking part in hostilities. A central rule of IHL is the principle of distinction. Parties must distinguish civilians from combatants and civilian objects from military objectives. Attacks may be directed only against lawful military objectives.

Civilians are protected against attack unless and for such time as they directly participate in hostilities. Serious violations may lead to individual criminal responsibility in some circumstances. The Rome Statute gives the ICC jurisdiction over four categories of core international crimes. Not every violation of IHL automatically constitutes a war crime under the Rome Statute. Readers should distinguish rules of conduct from rules of criminal responsibility.

۳. نکته گرامر عمومی

Articles — a / an / the

a/an برای مورد نامعین یا اولین اشاره و the برای مورد مشخص، شناخته شده یا یکتا در بافت به کار می‌رود.

a civilian • an armed conflict • the Rome Statute • the ICC

۴. نکته واژه‌شناسی

Word Study — distinction

distinction از distinguish می‌آید و معنای عمومی آن «تمایز گذاری» است.

مقایسه مهم: distinction لزوماً بار منفی ندارد؛ اما discrimination در بسیاری از متون حقوق بشری می‌تواند به تبعیض ممنوع اشاره کند.

معنای فنی در IHL: **principle of distinction** یعنی تفکیک اشخاص/اشیای غیرنظامی از اهداف نظامی.

منبع: [Merriam-Webster — distinction](#)

۵. نکته حقوقی - آموزش حقوق بین‌الملل

Legal Point — Distinction & Individual Criminal Responsibility

قاعده عرفی تفکیک در حقوق بشردوستانه ایجاب می‌کند طرف‌های خصامه میان غیرنظامیان و رزمندگان و نیز میان اشیای غیرنظامی و اهداف نظامی تمایز بگذارند. در حقوق کیفری بین‌المللی، اساسنامه رم صلاحیت دیوان کیفری بین‌المللی را نسبت به نسل‌زدایی، جنایات علیه بشریت، جنایات جنگی و جنایت تجاوز مقرر می‌کند. نقض IHL و «جنایت جنگی» مفاهیم هم‌پوشان ولی یکسان نیستند.

منبع: [ICRC — Customary IHL, Rule 1](#)

منبع: [ICC — Rome Statute](#)

۶. سؤال

Translate into Persian: "Attacks may be directed only against lawful military objectives."

ترجمه فارسی	English legal / technical term
کنوانسیون ملل متحد درباره حقوق دریاها	UNCLOS
منطقه دریایی	maritime zone
رژیم / نظام حقوقی	legal regime
دولت ساحلی	coastal State
حاکمیت	sovereignty
دریای سرزمینی	territorial sea
تابع حقوق بین‌الملل	subject to international law
مایل دریایی	nautical mile
خط مبدأ	baseline
کشتی خارجی	foreign ship
عبور بی‌ضرر	innocent passage
منطقه انحصاری اقتصادی	exclusive economic zone (EEZ)
حقوق حاکمه	sovereign rights
منابع طبیعی	natural resources
صلاحیت	jurisdiction
حاکمیت کامل	full sovereignty
فلات قاره	continental shelf
بستر دریا	seabed
زیر بستر دریا	subsoil
دریای آزاد / آب‌های آزاد	high seas
مفتوح برای همه دولت‌ها	open to all States
اختیار حقوقی	legal power

UNCLOS divides the sea into zones with different legal regimes. A coastal State has sovereignty over its territorial sea, subject to international law. The territorial sea may extend up to 12 nautical miles from the baseline. Foreign ships generally enjoy the right of innocent passage through the territorial sea. Beyond the territorial sea, the EEZ may extend up to 200 nautical miles from the baseline.

In the EEZ, the coastal State has sovereign rights over natural resources and certain jurisdiction. These sovereign rights are not the same as full sovereignty over the zone. The continental shelf concerns rights in the seabed and subsoil under the Convention. The high seas are generally open to all States subject to international law. Precise reading depends on matching each maritime zone with the correct legal power.

۳. نکته گرامر عمومی

Comparatives — ساخت مقایسه‌ای

برای مقایسه می‌توان از **-er**، ساخت **more ... than** یا **less ... than** استفاده کرد.

در این مثال فقط پهنای جغرافیایی مقایسه می‌شود و منظور برابری اختیارات حقوقی نیست.

The EEZ is broader than the territorial sea.

۴. نکته واژه‌شناسی

Word Study — sovereignty

sovereignty اسم مرتبط با **sovereign** است و از مسیر **Anglo-French** وارد انگلیسی شده است.

نکته بسیار مهم در حقوق دریاها: **sovereignty ≠ sovereign rights**؛ اولی در دریای سرزمینی گسترده‌تر است، دومی در **EEZ** ناظر به

حقوق مشخصی مانند منابع طبیعی است.

عبارت مهم: **exercise sovereign rights**

منبع: [Merriam-Webster — sovereignty](#)

۵. نکته حقوقی - آموزش حقوق بین‌الملل

Legal Point — Territorial Sea & EEZ

کنوانسیون حقوق دریاها اجازه می‌دهد دولت ساحلی عرض دریای سرزمینی را تا حداکثر ۱۲ مایل دریایی تعیین کند. در منطقه انحصاری اقتصادی که می‌تواند تا ۲۰۰ مایل دریایی از خطوط مبدأ امتداد یابد، دولت ساحلی «حقوق حاکمه» نسبت به منابع طبیعی و برخی صلاحیت‌های مشخص دارد. تمایز **sovereignty** و **sovereign rights** برای فهم متن‌های UNCLOS اساسی است.

منبع: [UNCLOS — Part II: Territorial Sea](#)

منبع: [UNCLOS — Part V: Exclusive Economic Zone](#)

۶. سؤال

Translate into Persian: “Precise reading depends on matching each maritime zone with the correct legal power.”

کلید کوتاه پاسخ‌ها

جلسه ۱

ترجمه پیشنهادی: خواندن درست متن حقوقی با این پرسش آغاز می‌شود که کدام منبع از قاعده مورد نظر پشتیبانی می‌کند.

جلسه ۲

ترجمه پیشنهادی: ممکن است دولت مکلف باشد خسارت وارد شده را به‌طور کامل جبران کند.

جلسه ۳

ترجمه پیشنهادی: حق شرط ممکن است با هدف مستثنا کردن یا تعدیل اثر حقوقی برخی مقررات معاهده مطرح شود.

جلسه ۴

ترجمه پیشنهادی: خواننده حقوقی باید مشخص کند هر ادعای حقوقی به کدام مقرره منشور متکی است.

جلسه ۵

ترجمه پیشنهادی: رأی صادر شده در یک پرونده ترافیعی برای طرف‌های همان پرونده الزام‌آور است.

جلسه ۶

ترجمه پیشنهادی: اقدامات مبتنی بر عدول باید به اقتضای وضعیت ضرورت داشته باشند.

جلسه ۷

ترجمه پیشنهادی: حملات فقط می‌توانند متوجه اهداف نظامی مشروع باشند.

جلسه ۸

ترجمه پیشنهادی: خواندن دقیق وابسته به آن است که هر منطقه دریایی با اختیار حقوقی درست آن تطبیق داده شود.

یادداشت پایانی

این جزوه برای آموزش متون حقوقی در سطح کارشناسی تنظیم شده است. هدف اصلی، فهم متن انگلیسی و تثبیت واژگان و مفاهیم پایه حقوق بین‌الملل است؛ بنابراین پیچیدگی‌های تفصیلی هر مبحث عمداً به حد لازم برای درس متون محدود شده‌اند.